

de la destrucció

evitar esmentar Sodoma no consta en el paperam administratiu consultat pel difunt autor alemany. Però jo crec que no és cap desvari atribuir-ho a la discreció britànica de no voler, tot i declarant amb el nom de Gomorra la intenció magníficament punitiva de la seva operació, afegir innecessària humiliació a la mort, tan àvidament dispensada, sobre els endormiscats alemanys d'Hamburg. Com que són conegudes i reprovades les pràctiques sexuals dels sodomites, que atraueren, com és notori, la còlera de Déu i, en canvi, com que ningú sap què feien els de Gomorra, resultava convenient fer al·lusió només als que foren mereixedors d'un càstig igualment horrible estalviat, així, a l'alt comandament britànic qualsevulla intenció de valorar denigratòriament els costums eròtics dels pobladors d'Hamburg. Aquest aspecte és passat per alt pel mateix Sebald, comprensiblement capficat a resoldre la dificultat de fer creïble el relat de la destrucció.

El càstig decidit pels aliats és només concebible si prèviament s'ha arribat a la convicció que l'estat nazi era un resultat característic de la societat alemanya, que tota ella era el seu entorn. Havent fet aquest pas analític no resultava difícil donar l'ordre a Sir Arthur Harris, el comandant en cap dels esquadrans de bombardeig, que comencés l'execució de l'operació militar dita "Gomorra". Si, en efecte, Harris tenia delit, com seguint el suggeriment d'altres autors manifesta Sebald, per la destrucció mateixa, i va aconseguir esbandir els pocs escrúpols que Churchill suposadament va tenir sobre la massivitat dels bombardeigs, és, tanmateix, quelcom d'irrellevant, atès que la consideració reflexiva sobre l'única identitat social, encarnada en l'estat nazi, de l'enemic alemany no permetia reticències de fons. Era la primera vegada que s'arribava a una consideració d'aquest tipus mitjançant raonaments polítics. Abans, a les colònies, per exemple, les decisions sobre la inferioritat de bàrbars i, per tant, la pertinència del seu maneig per europeus havien estat preses

Resultat d'un dels terribles bombardejos sistemàtics que els aliats llançaren sobre Alemanya, en aquest cas, una zona industrial de Berlín.

atenent a criteris racials, culturals i religiosos. I també podien, als seus efectes, vull dir, ser considerats com a formant part de la història natural de la destrucció.

Sovint, al llarg de tot el seu dolorós report, Sebald cerca precisar el sentit de l'estranyament atractiva noció que la destrucció d'humans sigui millor compresa com a història natural. Resulta, però, massa clar que "Gomorra" és una fabricació humana, des del solemne alt comandament fins al dubtós Harris, o fins a Sparky, el bombarder, o Scottie, l'enginyer de vol d'un dels aparells que procedents de Lancaster volaren aquella nit sobre terres alemanyes. Com aquest complex intel·ligent amb propòsits clars i resultats satisfactoris pot ser entès com una mecànica exterior, remotament iniciada, fora de control humà, doncs, i abruptament sorgida? O potser l'episodi de la destrucció –si és successivament tingut en compte com a resultat humanament aconseguit, amb intervenció, doncs, de la consciència, i, a la vegada, després, com a conseqüència de tot un seguit de causes, entre les quals hi ha la mateixa consciència, mesclades en proporcions tals que, com temeràriament apunta Sebald, allò que podia, inicialment, considerar-se història autònoma de l'espècie esdevé, en una dimensió superior, història natural?

Aquesta nova qualitat resulta ben palesa en el fet que els efectes de la història

natural de la destrucció solen ser irreversibles i entren a formar part de la consciència humana convencional. Qui demana la restauració de la distribució poblacional anterior a 1492? Per què no ha d'haver-hi negres al Carib o a Geòrgia? Per què hauria de tornar a haver-hi indis on n'hi havia? Qui demana que els blancs tornin tots a casa seva? És justament la irreversibilitat dels efectes el que assegura la indiscutible racionalitat d'aquelles causes. Fou admirable la torbació del novel·lista W. G. Sebald, alemany ara extint, cercant d'entendre el sentit, si és que en tenia, de l'estranya referència sobre la possibilitat que hi hagués una història natural de la destrucció. Però, com el lector advertirà, no és ell qui l'anuncià. Va ser, en realitat, Solly Zuckerman, que, després de visitar les runes de Colònia, ell que havia intervingut en la discussió sobre com s'havien de conduir els bombardeigs més eficients, va al·ludir, esparverat, a la "història natural de la destrucció". Havia de ser un article que el mateix Lord Zuckerman escriuria per a la revista *Horizon*. No ho va fer mai. Interrogat pel desolat Sebald, els anys vuitanta del segle passat Lord Zuckerman no recordava exactament el que havia volgut dir. Una prova eloqüent, doncs, de la irrellevància de la consciència per entendre la història natural de la destrucció.

Miquel Barceló és escriptor